

1. Számelmélet

1.1. feladat. Határozzuk meg mindazon x egész számok halmazát, amelyekre teljesülnek az alábbi feltételek.

(a) $28 \mid 36x$

(c) $144 \mid 108x$

(b) $140 \mid x$ és $84 \mid x$

(d) $x \mid 112$ és $x \mid 84$

1.2. feladat. Határozzuk meg mindazon x egész számok halmazát, amelyekre teljesülnek az alábbi feltételek.

(a) $105 \mid 45x$

(d) $75 \mid x$ és $60 \mid x$

(b) $88 \mid x$ és $66 \mid x$

(e) $x \mid 132$ és $x \mid 99$

(c) $x \mid 126$ és $x \mid 54$

1.3. feladat. Melyik az a legkisebb pozitív egész, amelynek pontosan 12 darab pozitív osztója van?

1.4. feladat. Határozzuk meg euklideszi algoritmussal az alábbi a, b egész számok legnagyobb közös osztóját, és fejezzük ki $\text{lko}(a, b) = au + bv$ alakban (alkalmas u, v egész számokkal), majd adjuk meg a és b legkisebb közös többszörösét is.

(a) $a = 36, b = 28$

(b) $a = 78, b = 30$

(c) $a = -1253, b = -3241$

1.5. feladat. Határozzuk meg euklideszi algoritmussal az alábbi a, b egész számok legnagyobb közös osztóját, és fejezzük ki $\text{lko}(a, b) = au + bv$ alakban (alkalmas u, v egész számokkal), majd adjuk meg a és b legkisebb közös többszörösét is.

(a) $a = 48, b = 34$

(c) $a = 539, b = 1001$

(b) $a = 368, b = 161$

(d) $a = -1183, b = 1573$

1.6. feladat. Melyek azok a z komplex számok, amelyekre $z^{100} = 1$ és $z^{76} = 1$ egyszerre teljesül?

1.7. feladat. Oldjuk meg az alábbi diofantoszi egyenleteket.

(a) $72x + 60y = 24$

(b) $21x - 15y = 12$

1.8. feladat. Oldjuk meg az alábbi diofantoszi egyenleteket.

(a) $48x + 34y = 20$

(e) $6x - 10y = 22$

(b) $78x + 30y = 12$

(f) $237x + 571y = 13$

(c) $18x + 21y = 9$

(g) $197x + 418y = 17$

(d) $21x + 36y = 12$

(h) $2021x + 1739y = 4750$

1.9. feladat. Határozzuk meg az $\{x \in \mathbb{Z} : (\exists y \in \mathbb{Z})(11x - 8y = 3) \text{ és } 10 \leq x \leq 30\}$ halmaz elemszámát.

1.10. feladat. Határozzuk meg a következő halmazok elemszámát.

(a) $\{x \in \mathbb{Z} : (\exists y \in \mathbb{Z})(75x - 27y = 15) \text{ és } 30 \leq x \leq 60\}$

(c) $\{y \in \mathbb{Z} : (\exists x \in \mathbb{Z})(7x - 19y = 10) \text{ és } 15 \leq y \leq 35\}$

(b) $\{x \in \mathbb{Z} : (\exists y \in \mathbb{Z})(7x - 3y = 13) \text{ és } 10 \leq x \leq 30\}$

(d) $\{y \in \mathbb{Z} : (\exists x \in \mathbb{Z})(13x - 20y = 7) \text{ és } 20 \leq y \leq 40\}$

1.11. feladat. Kukutyinban 20 és 45 petákos érmék vannak forgalomban. Hogyan lehet ezekre felváltani 245 petákot? (Az összes megoldást adjuk meg.)

1.12. feladat. Az alábbi linken elérhető játékban egy nyúl ugrál a számegyenesen a 0-ból indulva. Kétféle ugrásra képes, amelyek hossza a , illetve b egység.

http://www.math.u-szeged.hu/~twaldha/tanitas/regi/dimat2_2021tavasz/nyul-szamegyenes.html

(a) Ha $a = 36$ és $b = 28$, akkor az 1, 2, 3, 4 számoknál lévő répák közül melyeket tudja megenni?

(b) Ha $a = 36$ és $b = 28$, akkor hogyan jut el a lehető legkevesebb ugrással 12-be?

1.13. feladat. Az előző feladatbeli nyúl $a = 26$ és $b = 38$ esetén hogyan tud eljutni a lehető legkevesebb ugrással 1000-be úgy, hogy mindig csak előre (jobbra) haladhat? És ha szabad visszafelé (balra) is ugrania?

1.14. feladat. Hogyan lehet egy 21 centiméteres és egy 25 centiméteres mérőrúd segítségével kimérni 2 centimétert?

1.15. feladat. Gombóc Artúrt születésnapja alkalmából Föld körüli útra fizették be a barátai, és az útra ellátták 15 láda csokoládéval. Minden ládában pont annyi csoki volt, ahány éves Gombóc Artúr. Naponta 54 csokoládét evett meg, így még egy hétig sem tartott ki az ellátmány, és az utolsó napra már csak 39 csoki maradt (mármint az utolsó oylan napra, amelyikre még jutott egyáltalán csoki). Hány éves Gombóc Artúr?

1.16. feladat. Kati néni az utolsó tanítási napon megajándékozta a 2.d osztály 30 nebulóját: mindenki választhatott, hogy csokit vagy rágót kér. A csoki 69 Ft-tal drágább, mint a rágó, ezért Kati néni örült, hogy a gyerekek több mint fele rágót kért. Így is 2094 forintja bánja az ajándékozást. Mennyibe került a rágó, illetve a csoki, és melyiket hány gyerek választotta?

1.17. feladat. Háromféle bélyeget vásároltunk. Az első alkalommal az egyes fajtákból rendre 3, 5 és 7 darabot, a második alkalommal 11, 13 és 9 darabot. A számla első alkalommal 110 Ft, a második alkalommal 250 Ft volt. Milyen címletű bélyegeket vásároltunk?

1.18. feladat. Valaki a következőket mondta: „A barátnőm 22. születésnapjára 22 szál virágból álló csokrot vettem 2000 forintért. A csokor fréziából, nárciszból és rózsából állt, amelyekből egy szál 50 forintba, 70 forintba, illetve 130 forintba került” Hány szál virágot tartalmazott az egyes fajtákból a csokor, ha azt is tudjuk, hogy mindegyikből legalább két szál volt, és semelyik kettőből sem volt ugyanannyi?

1.19. feladat. Egy 5 m hosszú kerítés szegélyének elkészítéséhez 15 cm, 20 cm és 93 cm hosszúságú lécek állnak rendelkezésünkre. Az egyes lécfajták felszegeléséhez rendre 2, 3 és 9 szög kell. Mennyire van szükségünk a lécekből, ha 50 szegünk van, és ezeket mind fel is akarjuk használni?

1.20. feladat. Mennyi lehet m értéke, ha $187 \equiv 5 \pmod{m}$ és $311 \equiv 3 \pmod{m}$?

1.21. feladat. Számítsuk ki az alábbi hatványok maradékát a megadott modulus szerint.

- (a) $699^{1001} \equiv ? \pmod{7}$ (c) $3^{201} \equiv ? \pmod{7}$
 (b) $2^{102} \equiv ? \pmod{7}$ (d) $3423^{3423} \equiv ? \pmod{20}$

1.22. feladat. Számítsuk ki az alábbi hatványok maradékát a megadott modulus szerint.

- (a) $1992^{1991} \equiv ? \pmod{10}$ (d) $1841^{1814} \equiv ? \pmod{18}$
 (b) $2616^{2021} \equiv ? \pmod{13}$ (e) $2022^{2022} \equiv ? \pmod{20}$
 (c) $1522^{2023} \equiv ? \pmod{15}$

1.23. feladat. Bizonyítsuk be (kongruenciák segítségével), hogy $7 \mid 2^{n+2} + 3^{2n+1}$ minden n természetes számra.

1.24. feladat. Bizonyítsuk be (kongruenciák segítségével), hogy $27 \mid 2^{5n+1} + 5^{n+2}$ minden n természetes számra.

1.25. feladat. Oldjuk meg az alábbi kongruenciákat.

- (a) $3x \equiv 4 \pmod{5}$ (c) $9x \equiv 15 \pmod{12}$
 (b) $10x \equiv 26 \pmod{28}$ (d) $29x \equiv 17 \pmod{73}$

1.26. feladat. Oldjuk meg az alábbi kongruenciákat.

- (a) $6x \equiv 4 \pmod{8}$ (e) $5x \equiv 24 \pmod{13}$
 (b) $13x \equiv -3 \pmod{34}$ (f) $27x \equiv 9 \pmod{93}$
 (c) $30x \equiv 9 \pmod{51}$ (g) $92x \equiv 20 \pmod{212}$
 (d) $88x \equiv 42 \pmod{55}$ (h) $160x \equiv 60 \pmod{230}$

1.27. feladat. Az alábbi linken elérhető játékban egy nyúl ugrál egy szabályos 28 oldalú sokszög csúcsain.

http://www.math.u-szeged.hu/~twaldha/tanitas/regi/dimat2_2021tavasz/nyul-sokszog.html
 Mekkora ugrást ugorjon, hogy...

- (a) a 10. ugrással a 26-os csúcsba jusson?
 (b) a 12. ugrással a 26-os csúcsba jusson?
 (c) a 16. ugrással a 20-as csúcsba jusson? (És hogy a 16. ugrással érkezzen *először* a 20-as csúcsba?)

1.28. feladat. Melyik az a 4-re végződő háromjegyű szám, amely 63-mal osztva 1-et ad maradékkal?

1.29. feladat. Határozzuk meg azt a legkisebb háromjegyű természetes számot, amelynek 12-szerese 6-ot ad maradékkal 30-cal osztva.

1.30. feladat. Oldjuk meg az alábbi lineáris kongruenciarendszereket.

- (a) $\left. \begin{array}{l} x \equiv 1 \pmod{14} \\ x \equiv 7 \pmod{10} \end{array} \right\}$ (b) $\left. \begin{array}{l} x \equiv 3 \pmod{5} \\ x \equiv 1 \pmod{6} \\ x \equiv 7 \pmod{9} \end{array} \right\}$ (c) $\left. \begin{array}{l} 10x \equiv 16 \pmod{9} \\ 6x \equiv 3 \pmod{21} \\ 3x \equiv 2 \pmod{5} \end{array} \right\}$

1.31. feladat. Oldjuk meg az alábbi lineáris kongruenciarendszereket.

$$(a) \begin{cases} x \equiv 3 \pmod{2} \\ x \equiv 6 \pmod{5} \end{cases}$$

$$(d) \begin{cases} 3x \equiv 1 \pmod{5} \\ 5x \equiv 3 \pmod{7} \\ 13x \equiv 4 \pmod{9} \end{cases}$$

$$(g) \begin{cases} x \equiv 3 \pmod{5} \\ x \equiv 4 \pmod{7} \end{cases}$$

$$(b) \begin{cases} 3x \equiv 15 \pmod{24} \\ 4x \equiv 11 \pmod{21} \end{cases}$$

$$(e) \begin{cases} x \equiv 7 \pmod{8} \\ x \equiv 6 \pmod{7} \end{cases}$$

$$(h) \begin{cases} 5x \equiv 1 \pmod{6} \\ 7x \equiv 9 \pmod{10} \end{cases}$$

$$(c) \begin{cases} x \equiv 5 \pmod{6} \\ x \equiv 3 \pmod{10} \\ x \equiv 8 \pmod{45} \end{cases}$$

$$(f) \begin{cases} 2x \equiv 1 \pmod{5} \\ 5x \equiv -1 \pmod{6} \\ 4x \equiv 11 \pmod{9} \end{cases}$$

$$(i) \begin{cases} 2x \equiv 18 \pmod{10} \\ 10x \equiv 40 \pmod{12} \\ 15x \equiv 9 \pmod{21} \end{cases}$$

1.32. feladat. Egy labdarúgó mérkőzésre azonos számú férőhellyel rendelkező buszokkal érkeznek a szurkolók, akiket biztonsági okokból kisebb csoportokban engednek be a stadionba. Először 4 busznyi szurkoló érkezett, és 5 fős csoportokban engedték be őket, így az utolsó csoportban csak 3 szurkoló maradt. Mászor 13 busszal érkeztek, és 8-as csoportokban nyertek bebocsátást, és ekkor szintén 3 szurkoló maradt az utoljára beengedett csoportban. Amikor pedig 16 busszal érkeztek szurkolók, és egyszerre 9-et léptettek be, akkor végül 5 szurkoló maradt. Hány személyesek a buszok, ha tudjuk, hogy egy buszba legfeljebb 100-an férnek, és a buszok minden esetben tele voltak?

1.33. feladat. Bizonyos megfigyelések szerint a varjak mindig azonos létszámú rajokban vándorolnak. Ha 11 varjúraj oly módon száll le egy fára, hogy a fa minden ágára 4 varjú kerül, akkor végül egy varjú egyedül marad. Ha 12 varjúraj száll le egy fa ágaira hetes csoportokban, akkor szintén egy varjú egyedül lesz egy ágon. Míg ha 13 varjúraj kilences csoportokban száll le egy fa ágaira, akkor az utolsó ágon 7 varjú lesz. Hány varjú van egy rajban, ha tudjuk, hogy ez a szám nem több, mint 100?

1.34. feladat. Ha 7 zacskó gumicukrot osztok el 10 gyerek között, akkor a végén 9 szem gumicukor marad meg. Ha 10 zacskót osztok el 14 gyerek között, akkor meg 6 marad. Hány darab gumicukor van egy-egy zacskóban, ha minden zacskóban ugyanannyi, mégpedig 50-nél több, de 150-nél kevesebb darab van?

1.35. feladat. Egy tizenhéttagú kalózcsapat egy zsák aranypént lopott. Amikor megpróbálták egyenlően elosztani, azt tapasztalták, hogy három aranypént kimaradt. A kimaradt aranyak fölötti vitában egy kalózt megöltek. Ezután újraosztották egyenlő arányban a zsákmányt, s most tíz arany maradt ki. Az e fölötti vitában egy újabb kalózt öltek meg, s ezután már el tudták osztani a lopott aranyat úgy, hogy mindenki ugyanannyit kapott. Legkevesebb hány aranypént zsákmányoltak?

1.36. feladat. Ha egy kosár tojást 2, 3, 4, 5, vagy 6-osával ürítünk ki, rendre 1, 2, 3, 4, 5 tojás marad benne. Ha azonban 7-esével vesszük ki a tojásokat, akkor egy sem marad a kosárban. Legalább hány tojás lehet a kosárban?

1.37. feladat. Oldjuk meg a kínai maradéktétel segítségével az alábbi paraméteres kongruenciarendszert.

$$\begin{cases} x \equiv c_1 \pmod{11} \\ x \equiv c_2 \pmod{6} \end{cases}$$

1.38. feladat. Oldjuk meg a kínai maradéktétel segítségével az alábbi paraméteres kongruenciarendszereket.

$$(a) \begin{cases} x \equiv c_1 \pmod{10} \\ x \equiv c_2 \pmod{7} \end{cases}$$

$$(b) \begin{cases} x \equiv c_1 \pmod{3} \\ x \equiv c_2 \pmod{4} \\ x \equiv c_3 \pmod{5} \end{cases}$$

1.39. feladat. Teljes maradékrendszert alkotnak-e az alábbi számok a megadott modulus szerint?

(a) 1000, 2000, 3000, 4000, 5000, 6000, 7000 modulo 7

(b) 2, 8, 14, ..., 302 modulo 51

(c) 3, 18, 33, ..., 678 modulo 46

1.40. feladat. Teljes maradékrendszert alkotnak-e az alábbi számok a megadott modulus szerint?

(a) 10, -1, 25, -13, 28, 38, 12 modulo 7

(c) 11, 21, 31, ..., 911 modulo 91

(b) 11, 22, 33, ..., 154 modulo 14

(d) 4, 9, 14, ..., 239 modulo 49

1.41. feladat. Végezzük el \mathbb{Z}_m -ben a számításokat. A végeredmény $\bar{0}, \bar{1}, \dots, \overline{m-1}$ valamelyike legyen.

(a) $\bar{8} + \bar{10}, \bar{8} - \bar{10}, \bar{8} \cdot \bar{10} \in \mathbb{Z}_{15}$

(b) $\bar{10} + \bar{15}, \bar{10} - \bar{15}, \bar{10} \cdot \bar{15} \in \mathbb{Z}_{18}$

1.42. feladat. Végezzük el \mathbb{Z}_m -ben a számításokat. A végeredmény $\bar{0}, \bar{1}, \dots, \overline{m-1}$ valamelyike legyen.

(a) $\bar{10} + \bar{15}, \bar{10} - \bar{15}, \bar{10} \cdot \bar{15} \in \mathbb{Z}_{21}$

(b) $\bar{17} + \bar{15}, \bar{9} - \bar{15}, \bar{6} \cdot \bar{7} \in \mathbb{Z}_{21}$

(c) $\bar{23} + \bar{25}, \bar{0} - \bar{21}, \bar{9} \cdot \bar{12} \in \mathbb{Z}_{33}$

1.43. feladat. Oldjuk meg \mathbb{Z}_m -ben az alábbi egyenleteket (az összes megoldást keressük meg!)

(a) $\bar{10} \cdot \bar{x} = \bar{8} \quad \mathbb{Z}_{15}$ -ben

(d) $\bar{6} \cdot \bar{x} = \bar{4} \quad \mathbb{Z}_8$ -ben

(b) $\bar{9} \cdot \bar{x} = \bar{6} \quad \mathbb{Z}_{15}$ -ben

(e) $\bar{88} \cdot \bar{x} = \bar{42} \quad \mathbb{Z}_{55}$ -ben

(c) $\bar{7} \cdot \bar{x} = \bar{6} \quad \mathbb{Z}_{15}$ -ben

1.44. feladat. Oldjuk meg \mathbb{Z}_m -ben az alábbi egyenleteket (az összes megoldást keressük meg!)

(a) $\bar{9} \cdot \bar{x} = \bar{15} \quad \mathbb{Z}_{12}$ -ben

(e) $\bar{3} \cdot \bar{x} = \bar{4} \quad \mathbb{Z}_5$ -ben

(b) $\bar{5} \cdot \bar{x} = \bar{11} \quad \mathbb{Z}_{13}$ -ban

(f) $\bar{10} \cdot \bar{x} = \bar{26} \quad \mathbb{Z}_{28}$ -ban

(c) $\bar{28} \cdot \bar{x} = \bar{23} \quad \mathbb{Z}_{40}$ -ben

(g) $\bar{25} \cdot \bar{x} = \bar{35} \quad \mathbb{Z}_{90}$ -ben

(d) $\bar{28} \cdot \bar{x} = \bar{24} \quad \mathbb{Z}_{40}$ -ben

(h) $\bar{30} \cdot \bar{x} = \bar{9} \quad \mathbb{Z}_{51}$ -ben

1.45. feladat. Határozzuk meg a megadott maradékosztály multiplikatív inverzét.

(a) $\bar{88}^{-1} \in \mathbb{Z}_{55}$

(b) $\bar{5}^{-1} \in \mathbb{Z}_{13}$

1.46. feladat. Határozzuk meg a megadott maradékosztály multiplikatív inverzét.

(a) $\bar{5}^{-1} \in \mathbb{Z}_{14}$

(c) $\bar{3}^{-1} \in \mathbb{Z}_5$

(b) $\bar{9}^{-1} \in \mathbb{Z}_{12}$

(d) $\bar{29}^{-1} \in \mathbb{Z}_{73}$

1.47. feladat. Soroljuk fel \mathbb{Z}_m^* elemeit, és állítsuk az elemeket párba az inverzükkel.

(a) $m = 15$

(b) $m = 9$

1.48. feladat. Soroljuk fel \mathbb{Z}_m^* elemeit, és állítsuk az elemeket párba az inverzükkel.

(a) $m = 7$

(c) $m = 10$

(b) $m = 8$

(d) $m = 11$

1.49. feladat. Határozzuk meg a megadott maradékosztály multiplikatív rendjét és számítsuk ki a hatványait.

(a) \mathbb{Z}_7^* -ban $o(\bar{2}) = ?$, $\bar{2}^{102} = ?$, $\bar{2}^{2021} = ?$

(b) \mathbb{Z}_{10}^* -ban $o(\bar{3}) = ?$, $\bar{3}^{402} = ?$, $\bar{3}^{2021} = ?$

1.50. feladat. Határozzuk meg a megadott maradékosztály multiplikatív rendjét és számítsuk ki a hatványait.

(a) \mathbb{Z}_{11}^* -ban $o(\bar{4}) = ?$, $\bar{4}^{200} = ?$, $\bar{4}^{2023} = ?$

(d) \mathbb{Z}_{25}^* -ban $o(\bar{21}) = ?$, $\bar{21}^{153} = ?$, $\bar{21}^{2024} = ?$

(b) \mathbb{Z}_{15}^* -ban $o(\bar{13}) = ?$, $\bar{13}^{-102} = ?$, $\bar{13}^{2023} = ?$

(e) \mathbb{Z}_{18}^* -ban $o(\bar{5}) = ?$, $\bar{5}^{908} = ?$, $\bar{5}^{-1} = ?$

(c) \mathbb{Z}_{10}^* -ban $o(\bar{2}) = ?$, $\bar{2}^{402} = ?$, $\bar{2}^{2024} = ?$

(f) \mathbb{Z}_{25}^* -ban $o(\bar{6}) = ?$, $\bar{6}^{912} = ?$, $\bar{6}^{-67} = ?$

1.51. feladat. Számítsuk ki az Euler-féle φ függvény alábbi értékeit.

(a) $\varphi(1000) = ?$

(b) $\varphi(360) = ?$

(c) $\varphi(2021) = ?$

1.52. feladat. Számítsuk ki az Euler-féle φ függvény alábbi értékeit.

(a) $\varphi(60) = ?$

(c) $\varphi(20) = ?$

(e) $\varphi(75) = ?$

(b) $\varphi(88) = ?$

(d) $\varphi(30) = ?$

(f) $\varphi(128) = ?$

1.53. feladat. Oldjuk meg az egyenletet a természetes számok halmazán.

(a) $\varphi(x) = 4$

(d) $2\varphi(x) = x$

(g) $\varphi(x^2) = 2x$

(b) $\varphi(x) = 5$

(e) $\varphi(x) = x - 8$

(h) $\varphi(x^2) = x\varphi(x)$

(c) $\varphi(x) = 6$

(f) $\varphi(x) = x - 10$

1.54. feladat. Határozzuk meg a hatvány maradékát a megadott modulus szerint.

(a) $63^{42} \equiv ? \pmod{50}$

(b) $123^{765} \equiv ? \pmod{11}$

1.55. feladat. Határozzuk meg a hatvány maradékát a megadott modulus szerint.

(a) $111^{50} \equiv ? \pmod{52}$

(c) $19^{81} \equiv ? \pmod{75}$

(b) $3^{65} \equiv ? \pmod{128}$

(d) $42^{62} \equiv ? \pmod{25}$

1.56. feladat. Határozzuk meg a hatvány maradékát a megadott modulus szerint.

(a) $6^{418} \equiv ? \pmod{29}$

(b) $4447^{2018} \equiv ? \pmod{44}$

1.57. feladat. Határozzuk meg a hatvány maradékát a megadott modulus szerint.

(a) $557^{517} \equiv ? \pmod{53}$

(c) $20^{449} \equiv ? \pmod{31}$

(b) $15^{159} \equiv ? \pmod{34}$

(d) $3^{298} \equiv ? \pmod{25}$

1.58. feladat. Mi az utolsó két számjegye az 1997^{1998} számnak?

1.59. feladat. Milyen nap lesz $\underbrace{11 \dots 11}_{99}$ nap múlva?

1.60. feladat. Mit ad maradékul 87-tel osztva $13^{(321^{50})}$?

1.61. feladat. Határozzuk meg a hatványok maradékát a megadott modulus szerint. (Az emeletes hatványokat $a^{(b^c)}$ zárójellezéssel értelmezzük.)

(a) $91^{441^{222}} \equiv ? \pmod{88}$

(b) $80^{111^{50}} \equiv ? \pmod{53}$

(c) $95^{81^{99}} \equiv ? \pmod{46}$

1.62. feladat. Milyen nap lesz $711^{185^{937}}$ nap múlva?

1.63. feladat. Mit ad maradékul *googolplex* 21-gyel osztva?

2. Kombinatorika

2.1. feladat. Az előző három feladatban (lásd a feladatgyűjteményben a kidolgozott feladatokat) az összeszámlálási problémák mind a hat alapesete megjelent (ismétléses és ismétlés nélküli kombináció, variáció és permutáció). Melyik feladatnál melyik alapeset lépett fel?

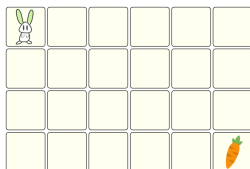
2.2. feladat. Hányféle sorrendben lehet leírni a TETTETTETEK szó betűit?

2.3. feladat. Hányféleképpen helyezhetünk el tizenegy embert három szobában, ha a szobák hat-, négy- és egyszemélyesek?

2.4. feladat. Öt diák vizsgázik. Hányféle eredménye lehet a vizsgának, ha tudjuk, hogy egy diák sem bukott meg, és a vizsgaértékelés ötfokozatú?

2.5. feladat. Egy bizottságnak 7 tagja van, elnököt és elnökhelyettest választanak. Hányféleképpen lehet ezt megtenni, ha a tagok egyike sem vállalhat egynél több feladatot?

2.6. feladat. Hányféle útvonalon juthat el a nyúl a répához, ha csak jobbra és lefelé ugorhat?

2.7. feladat. Az ötös lottón 90 számból 5 számot húznak ki. Hányféle 3-talalatos szelvény lehetséges egy héten? (Egy szelvényen 1-től 90-ig szerepelnek a számok, melyek közül a fogadó ötöt jelöl meg.)

2.8. feladat. Egy négytagú társaság a következőképpen akar feljutni egy tetőteraszra: ketten lifttel mennek egyszerre, ketten pedig egymás után mászva a villámhárítón jutnak fel. Hányféle sorrendben érkezhetnek meg a teraszra, ha feltesszük, hogy a lifttel utazó két személy egyszerre érkezik, de ezt leszámítva nincs egyidejű érkezés?

2.9. feladat. Az ajándékboltban ötféle mesekönyv, háromféle csokoládé és hatféle játék kapható. Hányféleképpen vásárolhat egy szülő gyermekének 4 különböző ajándékot úgy, hogy pontosan 2 mesekönyv legyen köztük?

2.10. feladat. Hányféle sorrendben haladhat át a forgóajtón egy 8 házaspárból álló társaság, ha a házastársak közvetlenül egymás után mennek?

2.11. feladat. Öt házaspár foglal helyet egy kerek asztalnál. Hányféleképpen helyezkedhetnek el, ha a házastársak egymás mellett akarnak ülni? (Két elhelyezkedést akkor és csak akkor tekintünk azonosnak, ha mindenkinek ugyanaz a bal, illetve jobb oldali szomszédja.)

2.12. feladat. Öt házaspár foglal helyet egy kör alakú asztalnál. Hányféleképpen helyezkedhetnek el, ha a házastársak egymás mellett akarnak ülni, de sem két férfi, sem két nő nem ülhet egymás mellé?

2.13. feladat. Hat óvodás és öt iskolás gyerek közül szeretnénk úgy kiválasztani négy gyereket, hogy legalább két óvodás legyen közöttük. Hányféleképpen tehetjük ezt meg?

2.14. feladat. Húsz láda áruból 15 láda első osztályú, a többi másodosztályú. Hányféleképpen választhatunk ki 5 ládát úgy, hogy legfeljebb 2 másodosztályú legyen köztük?

2.15. feladat. Egy csomag francia kártya 52 lapból áll, 4-féle színből 13-13 lapot tartalmaz.

(a) Hányféleképpen húzhatunk a pakliból négy olyan lapot, amelyek közül pontosan két lap színe egyezik meg?

(b) Hányféleképpen húzhatunk ki négy olyan lapot, amelyek között pontosan két szín fordul elő?

2.16. feladat. Van 2 sárga, 3 fehér és 1 lila golyó. Hányféleképpen állíthatunk össze ezekből egy 5 golyóból álló sorozatot?

2.17. feladat. Egy boltban 6-féle CD-t lehet kapni. Hányféleképpen lehet 4 CD-t vásárolni, ha egyféle CD-ből többet is vehetünk?

2.18. feladat. Egy üzletben ötféle szaloncukrot lehet kapni: kókuszos, vajkaramellás, zselés, gumicukros és marcipános ízűt. Hányféleképpen lehet tíz szaloncukrot vásárolni, ha minden szaloncukorból van legalább tíz?

2.19. feladat. Hányféleképpen választhatunk 30 darabot 100, 200 és 500 forintos bankjegyekből, ha feltételezzük, hogy mindegyikből van legalább 30 darab?

2.20. feladat. Mikulás puttonyában 50 szaloncukor van, ezt fogja kiosztani 10 gyerekeknek.

(a) Hányféleképpen oszthatja ki a szaloncukrokat, ha semmiféle megkötés nincsen, akár kaphatja egy gyerek is mind az ötvenet?

(b) Hányféleképpen oszthatja ki a szaloncukrokat úgy, hogy minden gyerek legalább kettőt kapjon?

(A szaloncukrok egyformák, de a gyerekek persze nem. A kiosztás sorrendje nem fontos, csak az, hogy ki hány szaloncukrot kap.)

2.21. feladat. Egy turistacsoport egy város 20 nevezetességét szeretné meglátogatni 4 nap alatt. Hányféleképpen tehetik ezt meg, ha 1 nap alatt akár az összes nevezetesség megtekinthető, és számít az is, hogy egy adott napon milyen sorrendben tekintik meg a látnivalókat?

2.22. feladat. Összesen 15 különböző csomagot kell házhoz vitetnünk 3 kézbesítővel. Hányféleképpen osztható szét a munka, ha egy kézbesítő akár 15 csomagot is elbír, és számít az is, hogy egy-egy kézbesítő milyen sorrendben viszi ki a neki kiosztott csomagokat?

2.23. feladat. Hányféleképpen helyezhetünk el 24 különböző könyvet egy 7-polcos szekrényben, ha bármelyik polcon elfér mind a 24 könyv?

2.24. feladat. Hányféleképpen lehet 5 (egyforma) fehér és 10 (egyforma) zöld golyót úgy sorbarendezni, hogy két fehér ne kerüljön egymás mellé?

2.25. feladat. Egy állatszelídítő 5 oroszlánt és 4 tigris szeretne bevezetni egymás után a porondra úgy, hogy 2 tigris nem jöhet egymás után. Hányféleképpen teheti ezt meg? (Az állatszelídítő természetesen meg tudja különböztetni az állatait.)

2.26. feladat. Hány olyan (nem feltétlenül értelmes) szó képezhető a KARIKA szó betűiből, ahol 2 magánhangzó nem kerülhet egymás mellé?

2.27. feladat. Hányféle olyan „szó” képezhető a KOMBINATORIKA szó betűiből, melyben nem áll egymás mellett két

(a) mássalhangzó,

(b) magánhangzó?

2.28. feladat. Egy kutatóintézetben 67-en dolgoznak. Angolul 47-en, németül 35-en, franciául 20-an beszélnek, németül és angolul 23-an, angolul és franciául 12-en, németül és franciául 11-en, mindhárom nyelven 5-en beszélnek. Hányan vannak, akik egy nyelvet sem beszélnek?

2.29. feladat. Egy 50 fős osztályból 25-en járnak matematika, 19-en fizika és 30-an kémia szakkörre. 10-en járnak matematika és fizika, 12-en matematika és kémia, 16-an fizika és kémia szakkörre, valamint 8-an járnak mindhárom szakkörre. Hányan vannak, akik egyik szakkörre sem járnak?

2.30. feladat. Hányféleképpen ültetheti le Hófehérke a hét törpét egy padra úgy, hogy Tudor és Morgó ne üljön egymás mellett?

2.31. feladat. Az a, b, c, d, e, f, g betűk permutációi között hány olyan van, amelyben...

(a) az a, b, c betűk nem egymás mellett állnak (bármely kettő állhat egymás mellett, de mind a három már nem)?

(b) az a, b, c betűk közül semelyik kettő nincs egymás mellett?

2.32. feladat. Egy cukrászdában 14-féle süteményt árulnak: 3-féle pitét, 6-féle rétest és 5-féle tortaszeletet.

(a) Hányféleképpen vásárolhatunk 4 különböző süteményt úgy, hogy legyen köztük pite is és rétes is?

(b) Hányféleképpen vásárolhatunk 4 különböző süteményt úgy, hogy legyen köztük pite, rétes és tortaszelet is?

2.33. feladat. Hány olyan háromjegyű szám van, amely nem osztható se 2-vel, se 3-mal, se 5-tel?

2.34. feladat. Hány olyan háromjegyű szám van, amely...

(a) nem osztható se 5-tel, se 7-tel?

(c) nem osztható se 6-tal, se 7-tel, és 2-esre végződik?

(b) nem osztható se 4-gyel, se 5-tel, se 6-tal?

(d) nem osztható se 6-tal, se 7-tel, és nem 2-esre végződik?

2.35. feladat. Hány olyan 7-betűs „szó” készíthető az A, B, C, D betűkből, amelyben mind a négy betű szerepel?

2.36. feladat. Hány olyan 8-karakteres jelszó létezik, amely kisbetűkből, számjegyekből és szimbólumokból áll, és mindháromból legalább egyet valóban tartalmaz is? (Kisbetűből 26, számjegyből 10, szimbólumból pedig 32 áll rendelkezésre.)

2.37. feladat. Határozzuk meg az $\{a, b, c, d, e, f\} \rightarrow \{1, 2, 3, 4\}$ leképezések számát. Hány szürjektív és hány injektív van ezek között?

2.38. feladat. Határozzuk meg az $\{1, 2, 3, 4\} \rightarrow \{a, b, c, d, e, f\}$ leképezések számát. Hány szürjektív és hány injektív van ezek között?

2.39. feladat. Hányféleképpen festhetünk ki n szobát 2-féle színnel, ha minden színt legalább egyszer felhasználunk?

2.40. feladat. Hányféleképpen festhetünk ki n szobát 3-féle színnel, ha minden színt legalább egyszer felhasználunk?

2.41. feladat. Állapítsuk meg minél kevesebb számolással (ránézésre) az alábbi összegek értékét.

(a)
$$\binom{6}{0} \cdot 3^6 + \binom{6}{1} \cdot 3^5 \cdot 7 + \binom{6}{2} \cdot 3^4 \cdot 7^2 + \binom{6}{3} \cdot 3^3 \cdot 7^3 + \binom{6}{4} \cdot 3^2 \cdot 7^4 + \binom{6}{5} \cdot 3^1 \cdot 7^5 + \binom{6}{6} \cdot 7^6$$

(b)
$$\binom{5}{0} - \binom{5}{1} \cdot 3 + \binom{5}{2} \cdot 3^2 - \binom{5}{3} \cdot 3^3 + \binom{5}{4} \cdot 3^4 - \binom{5}{5} \cdot 3^5$$

2.42. feladat. Mi a $\left(3x^2 + \frac{2}{x}\right)^6$ kifejezésben a konstans tag a hatványozás elvégzése és a rendezés után?

2.43. feladat. Számítsuk ki az alábbi tagok együtthatóját a $\left(3x^3 + \frac{2}{x^2}\right)^5$ hatvány kifejtésében.

- (a) x^{-5} (c) x^3
 (b) x^0 (d) x^5

2.44. feladat. Számítsuk ki x^{19} együtthatóját az $(1 + x^3 - x^4)^{12}$ hatvány kifejtésében.

2.45. feladat. Számítsuk ki x^{18} és x^{31} együtthatóját az $(1 + x^3 - x^4)^{12}$ hatvány kifejtésében.

2.46. feladat. Számítsuk ki az alábbi tagok együtthatóját a $\left(2x^2 - x + \frac{1}{x}\right)^{12}$ hatvány kifejtésében.

- (a) x^0 (c) x^2
 (b) x^1 (d) x^{-1}

3. Gráfelmélet

3.1. feladat. Lehetséges-e, hogy egy...

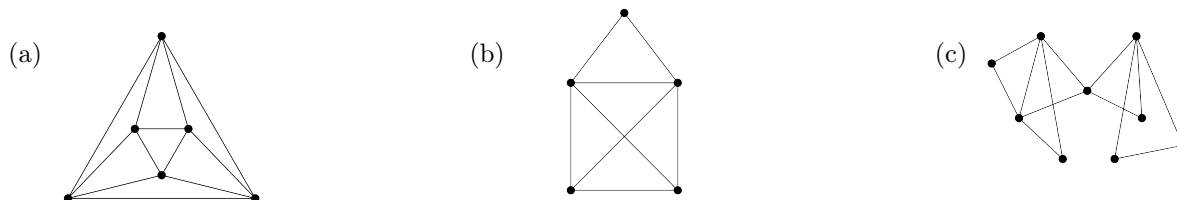
- (a) 5-tagú társaságban mindenkinek pontosan 3 ismerőse van?
 (b) 6-tagú társaságban mindenkinek pontosan 4 ismerőse van?

3.2. feladat. A G egyszerű gráfnak 5 csúcsa van, a csúcsok fokszámait egy kivételével ismerjük: 3, 3, 4, 4. Mekkora lehet a hiányzó fokszám? Izomorfia erejéig hány ilyen gráf van?

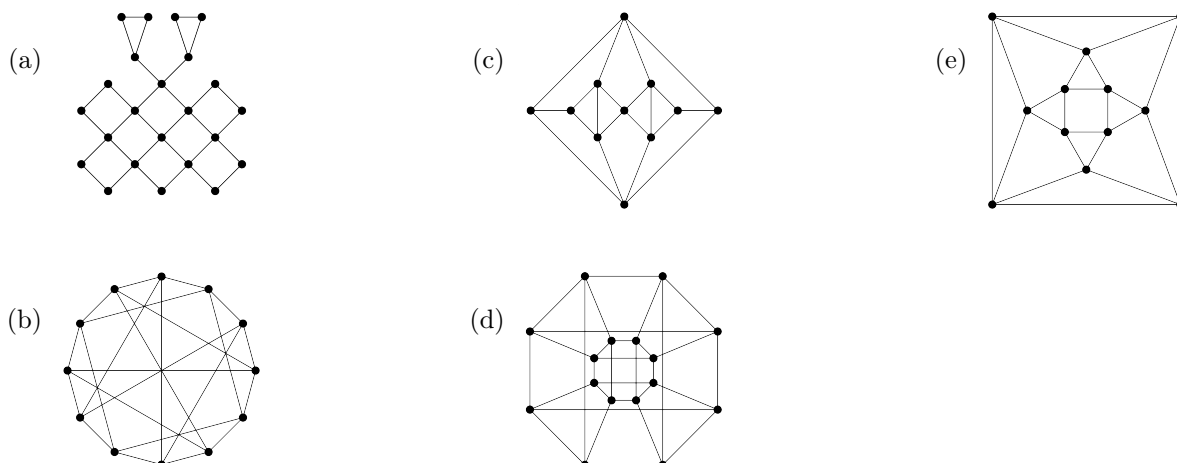
3.3. feladat. Van-e olyan egyszerű gráf, amelyben a csúcsok fokszámai az alábbiak? Ha van, rajzoljunk egy ilyen gráfot, sőt, próbáljuk megadni izomorfia erejéig az összes ilyen gráfot.

- (a) 1, 2, 2, 2, 3 (d) 1, 1, 2, 2, 3, 3
 (b) 2, 2, 2, 2, 4, 4 (e) 2, 2, 3, 3, 5, 5
 (c) 0, 2, 2, 4, 4, 4 (f) 1, 2, 2, 2, 4, 5, 7, 7

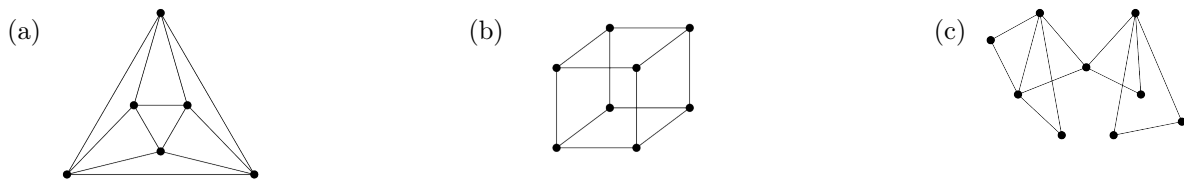
3.4. feladat. Keressünk (zárt vagy nyílt) Euler-vonalat az alábbi gráfokban.

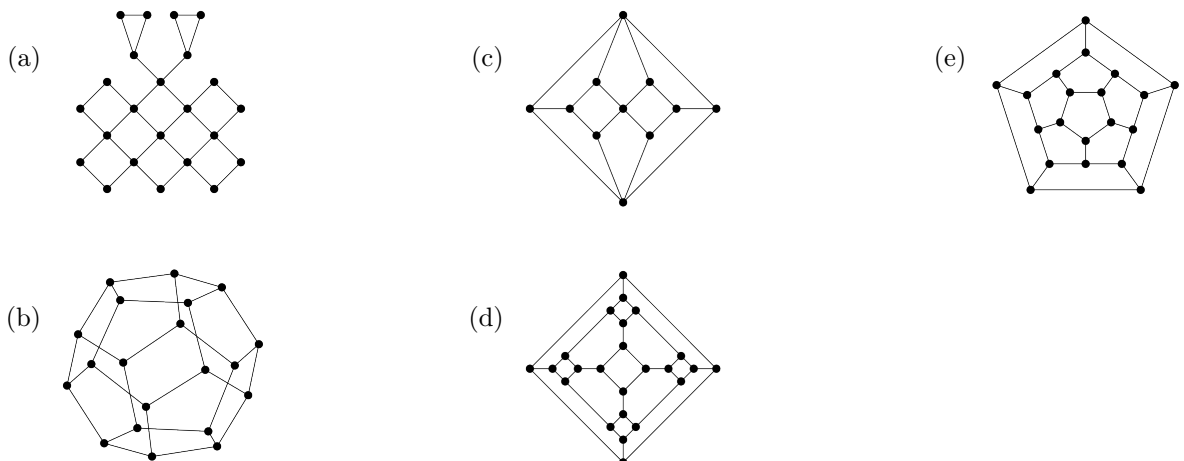
3.5. feladat. Keressünk (zárt vagy nyílt) Euler-vonalat az alábbi gráfokban.

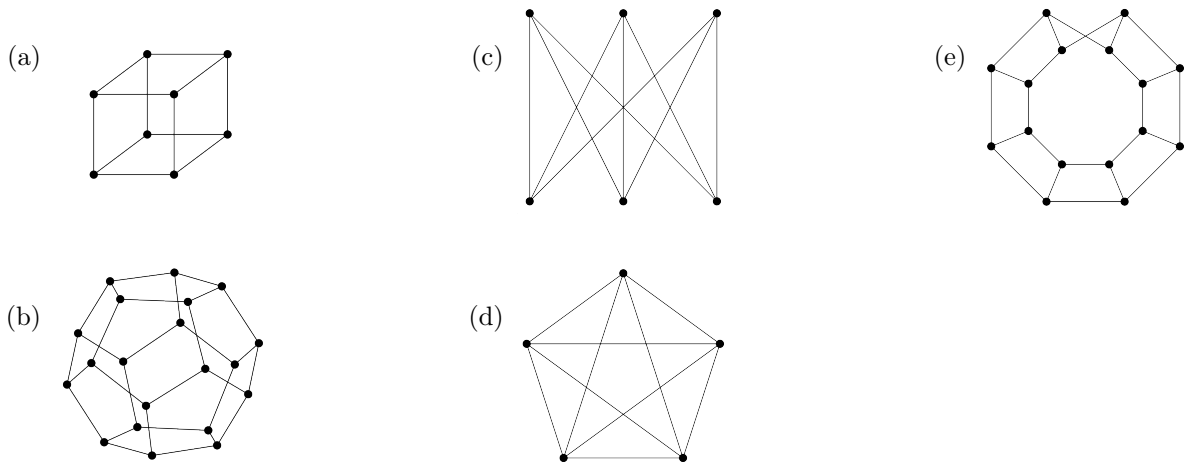
3.6. feladat. Keressünk Hamilton-utat és Hamilton-kört az alábbi gráfokban.

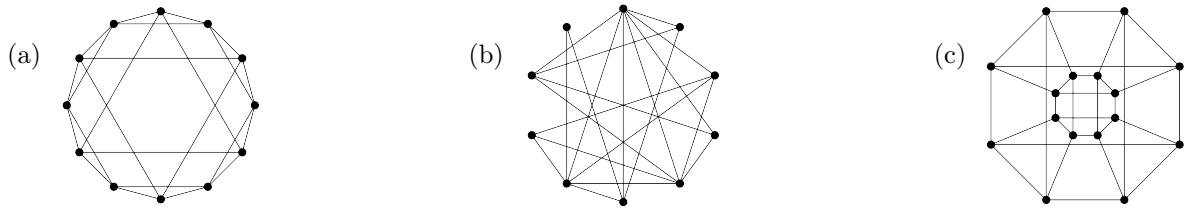
3.7. feladat. Keressünk Hamilton-utat és Hamilton-kört az alábbi gráfokban.

3.8. feladat. Síkgráfok-e alábbi gráfok? (Amelyik igen, azt rajzoljuk le metszéspontok nélkül; amelyik nem, abban keressük meg $K_{3,3}$ vagy K_5 egy felosztását.)

3.9. feladat. Síkgráfok-e alábbi gráfok? (Amelyik igen, azt rajzoljuk le metszéspontok nélkül; amelyik nem, abban keressük meg $K_{3,3}$ vagy K_5 egy felosztását.)

3.10. feladat. Izomorfia erejéig...

- (a) hány 5-csúcsú fa van?
- (b) hány 5-élű fa van?

3.11. feladat. Izomorfia erejéig...

- (a) hány 3-csúcsú fa van?
- (b) hány 4-csúcsú fa van?
- (c) hány 6-csúcsú fa van?
- (d) hány 3-élű fa van?
- (e) hány 4-élű fa van?
- (f) hány 6-élű fa van?
- (g) hány 3-csúcsú erdő van?
- (h) hány 4-csúcsú erdő van?

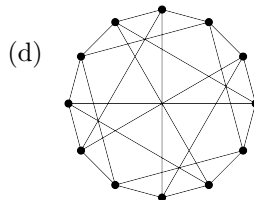
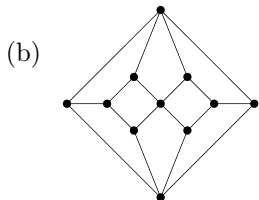
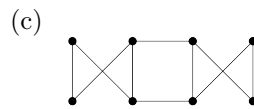
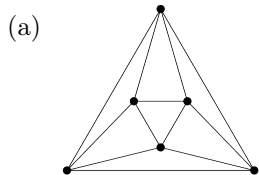
3.12. feladat. Egy 20-csúcú fának 18 darab elsőfokú csúcsa van.

- (a) Mennyi lehet a további két csúcs fokszáma?
- (b) Milyen hosszú lehet a leghosszabb útja?
- (c) Hány ilyen fa van izomorfia erejéig?

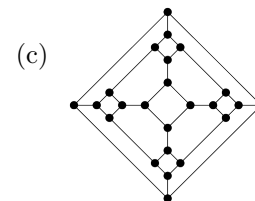
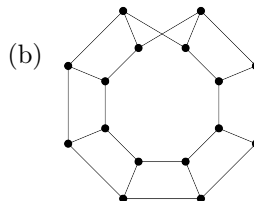
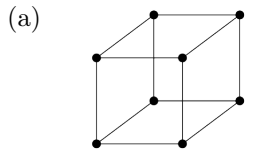
3.13. feladat. Egy erdő 5 fájában összesen 16 él van. Hány csúcsa van az erdőnek?

3.14. feladat. Hány fából állhat egy olyan erdő, aminek 10 csúcsa és 7 éle van?

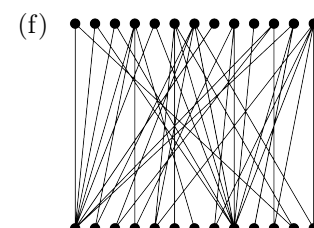
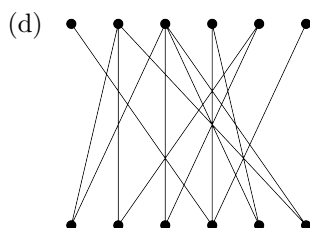
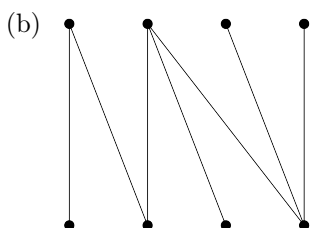
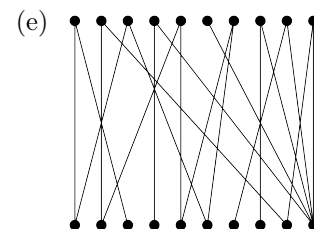
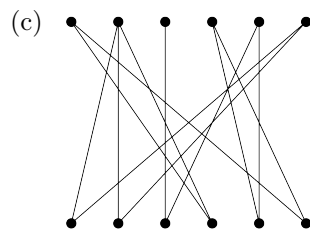
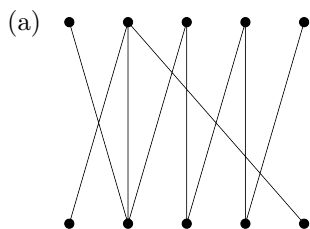
3.15. feladat. Párosak-e alábbi gráfok? (Amelyik igen, azt színezzük ki két színnel; amelyik nem, abban keressünk páratlan hosszúságú kört.)

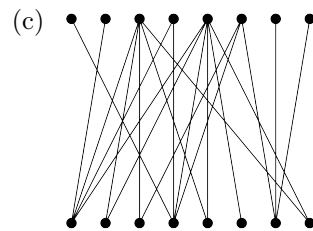
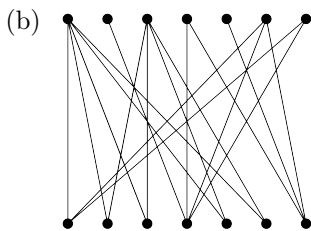
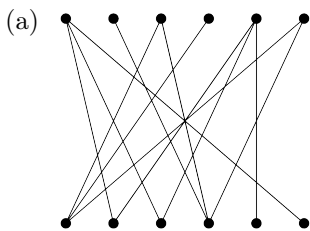
3.16. feladat. Párosak-e alábbi gráfok? (Amelyik igen, azt színezzük ki két színnel; amelyik nem, abban keressünk páratlan hosszúságú kört.)

3.17. feladat. Keressünk (a magyar módszerrel) maximális elemszámú párosítást az alábbi gráfokban. Igazoljuk a párosítás optimális voltát egy megfelelő lefogó csúcshalmaz megadásával.

3.18. feladat. Keressünk (a magyar módszerrel) maximális elemszámú párosítást az alábbi gráfokban. Igazoljuk a párosítás optimális voltát egy megfelelő lefogó csúcshalmaz megadásával.

4. Absztrakt algebra

4.1. feladat. Művelet-e ...

- (a) az összeadás a hárommal osztható egész számok halmazán?
- (b) az összeadás a hárommal nem osztható egész számok halmazán?
- (c) az osztás a pozitív egész számok halmazán?
- (d) az összeadás az $\{a + bi \mid a, b \in \mathbb{R}^+\}$ halmazon?
- (e) $x * y = \sqrt{xy}$ a valós számok halmazán?
- (f) $x * y = \sqrt{xy}$ a komplex számok halmazán?
- (g) a metszés az $\{\emptyset, \{1\}, \{2\}, \{3\}, \{1, 2\}, \{1, 3\}\}$ halmazon?

4.2. feladat. Művelet-e ...

- (a) a szorzás a hárommal osztható egész számok halmazán?
- (b) a szorzás a hárommal nem osztható egész számok halmazán?
- (c) az összeadás a $[0, 1]$ intervallumon?
- (d) a szorzás a $[0, 1]$ intervallumon?
- (e) a szorzás az $\{a + bi \mid a, b \in \mathbb{R}^+\}$ halmazon?
- (f) az egyesítés az $\{\emptyset, \{1\}, \{2\}, \{3\}, \{1, 2\}, \{1, 3\}\}$ halmazon?

4.3. feladat. Vizsgáljuk meg a tanult műveleti tulajdonságok (kommutativitás, asszociativitás, zéruselem, egységelem, inverzek, kancellativitás) szempontjából az alábbi műveleteket. (Írjuk fel a művelet táblázatát, ha nincs megadva!)

- (a) az $A = \{a, b, c, d\}$ halmazon a lenti táblázattal definiált $*$ művelet
- (b) az $A = \{a, b, c, d\}$ halmazon a lenti táblázattal definiált \circ művelet
- (c) a \mathbb{Z}_5 halmazon a szorzás művelete
- (d) a $\mathcal{P}(\{u, v\})$ halmazon az egyesítés művelete

$*$	a	b	c	d
a	a	b	c	d
b	b	a	c	d
c	c	c	c	c
d	d	d	c	c

\circ	a	b	c	d
a	c	a	b	b
b	a	b	c	d
c	b	c	b	a
d	b	d	c	a

4.4. feladat. Vizsgáljuk meg a tanult műveleti tulajdonságok (kommutativitás, asszociativitás, zéruselem, egységelem, inverzek, kancellativitás) szempontjából az alábbi műveleteket. (Ha nincs megadva a művelet táblázat, akkor írjuk fel!)

- (a) az $\{1, -1, i, -i\}$ halmazon a szorzás művelete
- (b) az $\{\text{igaz}, \text{hamis}\}$ halmazon az implikáció művelete
- (c) az $\{1, 2, 3\}$ halmazon az $x \sqcap y = \min\{x, y\}$ művelet
- (d) az $A = \{u, v, w\}$ halmazon a lenti táblázattal definiált \diamond művelet

\diamond	u	v	w
u	v	w	u
v	w	u	v
w	u	v	w

4.5. feladat. Vizsgáljuk meg a tanult műveleti tulajdonságok (kommutativitás, asszociativitás, zéruselem, egységelem, inverzek, kancellativitás) szempontjából az alábbi műveleteket.

- (a) az egész számok halmazán értelmezett $a \bullet b = a + b + 23$ művelet
- (b) az egész számok halmazán értelmezett $a \otimes b = b + 2$ művelet
- (c) a valós számok halmazán értelmezett $a \star b = 12 - 3a - 3b + a \cdot b$ művelet

4.6. feladat. Vizsgáljuk meg a tanult műveleti tulajdonságok (kommutativitás, asszociativitás, zéruselem, egységelem, inverzek, kancellativitás) szempontjából az alábbi műveleteket.

- (a) az egész számok halmazán értelmezett $a \oplus b = a$ művelet
- (b) a komplex számok halmazán a kivonás művelete
- (c) a valós számok halmazán értelmezett $a \triangle b = ab - 2(a + b) + 6$ művelet

4.7. feladat. Grupoidot, félcsoportot, monoidot, csoportot, Abel-csoportot alkotnak-e az alábbi halmazok a megadott művelettel?

- (a) \mathbb{N} az összeadás műveletével
- (b) \mathbb{Z} az összeadás műveletével
- (c) \mathbb{Z} a szorzás műveletével
- (d) $\mathbb{Z} \setminus \{0\}$ a szorzás műveletével
- (e) \mathbb{Z}_5 az összeadás műveletével
- (f) \mathbb{Z}_5 a szorzás műveletével
- (g) $\mathbb{Z}_5 \setminus \{\bar{0}\}$ a szorzás műveletével
- (h) $\mathbb{Z}_5 \setminus \{\bar{0}\}$ az összeadás műveletével
- (i) $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ az összeadás műveletével
- (j) $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ a szorzás műveletével
- (k) $\mathbb{R}^{2 \times 2} \setminus \{\mathbf{0}\}$ a szorzás műveletével
- (l) $\text{GL}_2(\mathbb{R}) := \{A \in \mathbb{R}^{2 \times 2} \mid \det(A) \neq 0\}$ a szorzás műveletével

4.8. feladat. Grupoidot, félcsoportot, monoidot, csoportot, Abel-csoportot alkotnak-e az alábbi halmazok a megadott művelettel?

- (a) $\mathbb{Q} \setminus \{0\}$ az összeadás műveletével
- (b) $\mathbb{Q} \setminus \{0\}$ a szorzás műveletével
- (c) \mathbb{Q}^+ az összeadás műveletével
- (d) \mathbb{Q}^+ a szorzás műveletével
- (e) \mathbb{Z}^- az összeadás műveletével
- (f) $\mathbb{Z}_6 \setminus \{\bar{0}\}$ a szorzás műveletével
- (g) \mathbb{N} a szorzás műveletével

4.9. feladat. Milyen algebrai struktúrák az alábbiak?

- (a) $(\{a, b, c, d\}; \circ)$, ahol \circ a lenti táblázattal definiált művelet
- (b) $(\mathcal{P}(\{u, v\}); \cup)$
- (c) $(\{1, -1, i, -i\}; \cdot)$
- (d) $(\{u, v, w\}; \diamond)$, ahol \diamond a lenti táblázattal definiált művelet
- (e) $(\{a, b, c, d\}; *)$, ahol $*$ a lenti táblázattal definiált művelet
- (f) $(\{\text{igaz, hamis}\}; \rightarrow)$

\diamond	u	v	w
u	v	w	u
v	w	u	v
w	u	v	w

\circ	a	b	c	d
a	c	a	b	b
b	a	b	c	d
c	b	c	b	a
d	b	d	c	a

$*$	a	b	c	d
a	a	b	c	d
b	b	a	c	d
c	c	c	c	c
d	d	d	c	c

4.10. feladat.

- (a) Milyen algebrai struktúra $(\mathbb{C}; \diamond)$, ahol $a \diamond b = a - b$?
- (b) Milyen algebrai struktúra $(\mathbb{Z}; \bullet)$, ahol $a \bullet b = a + b + 23$?
- (c) Milyen algebrai struktúra $(\mathbb{Z}; \otimes)$, ahol $a \otimes b = b + 2$?
- (d) Milyen algebrai struktúra $(\mathbb{Z}; \oplus)$, ahol $a \oplus b = a$?
- (e) Milyen algebrai struktúra $(\mathbb{Q}; \star)$, ahol $a \star b = 12 - 3a - 3b + a \cdot b$?
- (f) Milyen algebrai struktúra $(\mathbb{Q} \setminus \{3\}; \star)$, ahol $a \star b = 12 - 3a - 3b + a \cdot b$?

4.11. feladat.

- (a) Milyen algebrai struktúra $(\mathbb{R}; \triangle)$, ahol $a \triangle b = ab - 2(a + b) + 6$?
 (b) Milyen algebrai struktúra $(\mathbb{R} \setminus \{2\}; \triangle)$, ahol $a \triangle b = ab - 2(a + b) + 6$?

4.12. feladat. Gyűrűt, illetve testet alkotnak-e az alábbi halmazok a szokásos összeadással és szorzással?

- (a) \mathbb{Q}
 (b) $\mathbb{Z}_2, \mathbb{Z}_3, \mathbb{Z}_4, \mathbb{Z}_5, \mathbb{Z}_6$
 (c) $\mathbb{R}^{2 \times 3}$

4.13. feladat. Gyűrűt, illetve testet alkotnak-e az alábbi halmazok a szokásos összeadással és szorzással?

- (a) \mathbb{C} (d) \mathbb{N} (g) \mathbb{Z}_{12}
 (b) \mathbb{R} (e) \mathbb{Z}_{10} (h) \mathbb{Z}_{13}
 (c) \mathbb{Z} (f) \mathbb{Z}_{11} (i) $\mathbb{R}^{2 \times 2}$

4.14. feladat. Gyűrűt, illetve testet alkot-e $\mathcal{P}(U)$ (az U halmaz hatványhalmaza) a szimmetrikus differencia (mint összeadás) és a metszés (mint szorzás) műveletével?

4.15. feladat. Adjunk meg izomorfizmust az \mathbb{A} és \mathbb{B} grupoidok között.

- (a) $\mathbb{A} = (\{\text{igaz, hamis}\}; \leftrightarrow)$, $\mathbb{B} = (\mathbb{Z}_2; +)$
 (b) $\mathbb{A} = (\{1, -1, i, -i\}; \cdot)$, $\mathbb{B} = (\mathbb{Z}_4; +)$

4.16. feladat. Adjunk meg izomorfizmust az \mathbb{A} és \mathbb{B} grupoidok között.

- (a) $\mathbb{A} = (\{\text{igaz, hamis}\}; \wedge)$, $\mathbb{B} = (\mathbb{Z}_2; \cdot)$
 (b) $\mathbb{A} = (\{-1, 1\}; \cdot)$, $\mathbb{B} = (\mathbb{Z}_2; +)$
 (c) $\mathbb{A} = (\{a, b, c, d\}; *)$, $\mathbb{B} = (\mathbb{Z}_4; \cdot)$
 (lásd a műveletábrázolást jobbra)

*	a	b	c	d
a	a	b	c	d
b	b	a	c	d
c	c	c	c	c
d	d	d	c	c

4.17. feladat. Izomorf-e az \mathbb{A} grupoid \mathbb{B} és \mathbb{C} közül valamelyikkel? Ha igen, akkor adjunk meg egy izomorfizmust; ha nem, akkor indokoljuk meg, hogy miért nem.

- (a) $\mathbb{A} = (\{\text{igaz, hamis}\}; \rightarrow)$, $\mathbb{B} = (\{0, 1\}; \circ)$ $\mathbb{C} = (\{0, 1\}; *)$

\circ	0	1
0	1	1
1	0	1

*	0	1
0	0	0
1	0	1

- (b) $\mathbb{A} = (\mathcal{P}(\{1, 2\}); \cup)$, $\mathbb{B} = (\{0, 1, 2, 3\}; \oplus)$, $\mathbb{C} = (\{0, 1, 2, 3\}; *)$

\oplus	0	1	2	3
0	0	1	3	1
1	1	1	1	1
2	3	1	2	0
3	1	1	0	3

*	0	1	2	3
0	0	1	0	1
1	1	1	1	1
2	0	1	2	3
3	1	1	3	3

4.18. feladat. Izomorf-e az \mathbb{A} grupoid \mathbb{B} és \mathbb{C} közül valamelyikkel? Ha igen, akkor adjunk meg egy izomorfizmust; ha nem, akkor indokoljuk meg, hogy miért nem.

- (a) $\mathbb{A} = (\{1, 2, 3\}; \min)$, $\mathbb{B} = (\{0, 1, 2\}; \oplus)$, $\mathbb{C} = (\{0, 1, 2\}; *)$

\oplus	0	1	2
0	0	1	2
1	1	1	1
2	2	1	2

*	0	1	2
0	0	0	0
1	0	1	2
2	0	2	0

- (b) $\mathbb{A} = (\{\text{igaz, hamis}\}; \vee)$, $\mathbb{B} = (\{0, 1\}; \diamond)$, $\mathbb{C} = (\{0, 1\}; \otimes)$

\diamond	0	1
0	1	0
1	0	0

\otimes	0	1
0	0	1
1	1	1

(c) $\mathbb{A} = (\{-1, 0, 1\}; \cdot)$, $\mathbb{B} = (\{0, 1, 2\}; \otimes)$, $\mathbb{C} = (\{0, 1, 2\}; \circ)$

\otimes	0	1	2
0	0	1	2
1	1	0	2
2	2	2	2

\circ	0	1	2
0	0	0	0
1	0	1	2
2	0	2	0

(d) $\mathbb{A} = (\mathbb{Z}_5^*; \cdot)$, $\mathbb{B} = (\{0, 1, 2, 3\}; \diamond)$, $\mathbb{C} = (\{0, 1, 2, 3\}; \oplus)$

\diamond	0	1	2	3
0	0	1	2	3
1	1	2	3	0
2	2	3	0	1
3	3	0	1	2

\oplus	0	1	2	3
0	0	1	2	3
1	1	0	3	2
2	2	3	0	1
3	3	2	1	0

4.19. feladat. Határozzuk meg az $(\{a, b, c, d\}; *)$ grupoidban az alábbi részgrupoidokat.

(a) $[c, d] = ?$	$*$	a	b	c	d
(b) $[a, b] = ?$	a	a	b	c	b
(c) $[a, d] = ?$	b	b	b	b	b
	c	c	b	c	a
	d	d	b	b	a

4.20. feladat. Határozzuk meg az $(\{a, b, c, d\}; *)$ grupoidban az alábbi részgrupoidokat.

(a) $[a] = ?$	$*$	a	b	c	d
(b) $[d] = ?$	a	a	b	c	b
	b	b	b	b	b
	c	c	b	c	a
	d	d	b	b	a

4.21. feladat. Határozzuk meg az $(\{a, b, c, d\}; *)$ grupoidban a $[b]$ részgrupoidot.

$*$	a	b	c	d
a	a	c	b	d
b	b	c	b	a
c	c	a	c	a
d	d	c	a	d

4.22. feladat. Határozzuk meg az $(\{a, b, c, d\}; *)$ grupoidban az alábbi részgrupoidokat.

(a) $[a] = ?$	$*$	a	b	c	d
(b) $[b, c] = ?$	a	a	c	b	d
(c) $[a, d] = ?$	b	b	c	b	a
(d) $[c, d] = ?$	c	c	a	c	a
	d	d	c	a	d

4.23. feladat. Határozzuk meg az $(\mathbb{N}; +)$ félcsoporthban az alábbi részfélcsoportokat.

(a) $[2, 9] = ?$ (b) $[4, 10] = ?$

4.24. feladat. Határozzuk meg az $(\mathbb{N}; +)$ félcsoporthban az alábbi részfélcsoportokat.

(a) $[2, 5] = ?$ (b) $[3, 5] = ?$

4.25. feladat. Határozzuk meg az $(\mathbb{N}; \cdot)$ félcsoporthban az alábbi részfélcsoportokat.

(a) $[2, 9] = ?$ (b) $[4, 10] = ?$

4.26. feladat. Határozzuk meg az $(\mathbb{N}; \cdot)$ félcsoporthban az alábbi részfélcsoportokat.

(a) $[2, 5] = ?$ (b) $[3, 5] = ?$

4.27. feladat. Részcsoportot alkot-e a H halmaz a G csoportban?

(a) $G = (\mathbb{Z}; +)$, $H = \mathbb{N}_0$	(e) $G = (\mathbb{C} \setminus \{0\}; \cdot)$, $H = \{z \in \mathbb{C} : z = 1\}$
(b) $G = (\mathbb{Z}; +)$, $H = \{a \in \mathbb{Z} : 4 \mid a\}$	(f) $G = (\mathbb{Z}_{21}; +)$, $H = \mathbb{Z}_{21}^*$
(c) $G = (\mathbb{Q} \setminus \{0\}; \cdot)$, $H = \mathbb{Q}^-$	(g) $G = (\mathbb{Z}_{15}^*; \cdot)$, $H = \{\overline{1}, \overline{4}, \overline{11}, \overline{14}\}$
(d) $G = (\mathbb{C}; +)$, $H = \{z \in \mathbb{C} : z = 1\}$	(h) $G = (\mathbb{Z}_{21}^*; \cdot)$, $H = \{\overline{1}, \overline{8}, \overline{13}, \overline{20}\}$

4.28. feladat. Részcsoportot alkot-e a H halmaz a G csoportban?

(a) $G = (\mathbb{Z}; +)$, $H = \{a \in \mathbb{Z} : 4 \nmid a\}$	(e) $G = (\mathbb{C} \setminus \{0\}; \cdot)$, $H = \{ib : b \in \mathbb{R} \setminus \{0\}\}$
(b) $G = (\mathbb{Q}; +)$, $H = \mathbb{Q}^+$	(f) $G = (\mathbb{Z}_{10}; +)$, $H = \mathbb{Z}_{10} \setminus \{\overline{0}\}$
(c) $G = (\mathbb{Q} \setminus \{0\}; \cdot)$, $H = \mathbb{Q}^+$	(g) $G = (\mathbb{Z}_{15}; +)$, $H = \{\overline{0}, \overline{3}, \overline{6}, \overline{9}, \overline{12}\}$
(d) $G = (\mathbb{C}; +)$, $H = \{ib : b \in \mathbb{R}\}$	(h) $G = (\mathbb{Z}_{15}; +)$, $H = \{\overline{1}, \overline{4}, \overline{11}, \overline{14}\}$

4.29. feladat. Határozzuk meg a G csoportban a B halmaz által generált részcsoportot.

(a) $G = (\mathbb{Z}; +)$, $B = \{6, 10\}$	(e) $G = (\mathbb{Z}_{15}; +)$, $B = \{\overline{6}, \overline{10}\}$
(b) $G = (\mathbb{Z}; +)$, $B = \{25, 65\}$	(f) $G = (\mathbb{Z}_{16}; +)$, $B = \{\overline{25}, \overline{65}\}$
(c) $G = (\mathbb{Z}_{15}; +)$, $B = \{\overline{2}\}$	(g) $G = (\mathbb{C}; +)$, $B = \{1, i\}$
(d) $G = (\mathbb{Z}_{14}; +)$, $B = \{\overline{6}, \overline{10}\}$	(h) $G = (\mathbb{Z}_{15}^*; \cdot)$, $B = \{\overline{2}\}$

4.30. feladat. Határozzuk meg a G csoportban a B halmaz által generált részcsoportot.

(a) $G = (\mathbb{Z}; +)$, $B = \{10, 14\}$	(j) $G = (\mathbb{Z}; +)$, $B = \{2, 9\}$
(b) $G = (\mathbb{Z}_{14}; +)$, $B = \{\overline{10}, \overline{14}\}$	(k) $G = (\mathbb{Z}; +)$, $B = \{6, 10, 15\}$
(c) $G = (\mathbb{Z}_{15}; +)$, $B = \{\overline{10}, \overline{14}\}$	(l) $G = (\mathbb{Z}_{14}; +)$, $B = \{\overline{4}\}$
(d) $G = (\mathbb{Z}; +)$, $B = \{30, 42, 105\}$	(m) $G = (\mathbb{Z}_{15}; +)$, $B = \{\overline{10}\}$
(e) $G = (\mathbb{Z}_{21}; +)$, $B = \{\overline{30}, \overline{42}, \overline{105}\}$	(n) $G = (\mathbb{Z}_{16}; +)$, $B = \{\overline{5}\}$
(f) $G = (\mathbb{Z}_7^*; \cdot)$, $B = \{\overline{2}\}$	(o) $G = (\mathbb{Z}_{21}; +)$, $B = \{\overline{3}\}$
(g) $G = (\mathbb{Z}_{21}^*; \cdot)$, $B = \{\overline{8}, \overline{13}\}$	(p) $G = (\mathbb{C} \setminus \{0\}; \cdot)$, $B = \{\frac{1}{2}, \frac{1}{3}\}$
(h) $G = (\mathbb{C} \setminus \{0\}; \cdot)$, $B = \{1, i\}$	(q) $G = (\mathbb{Z}_7^*; \cdot)$, $B = \{\overline{3}\}$
(i) $G = (\mathbb{C}; +)$, $B = \{\frac{1}{2}, \frac{1}{3}\}$	(r) $G = (\mathbb{Z}_{15}^*; \cdot)$, $B = \{\overline{4}\}$

4.31. feladat. Határozzuk meg a G csoportban az a elem rendjét.

(a) $G = (\mathbb{Z}_{20}; +)$, $a = \overline{5}$	(g) $G = (\mathbb{R} \setminus \{0\}; \cdot)$, $a = 2$
(b) $G = (\mathbb{Z}_{20}; +)$, $a = \overline{6}$	(h) $G = (\mathbb{C}; +)$, $a = i$
(c) $G = (\mathbb{Z}_{20}; +)$, $a = \overline{7}$	(i) $G = (\mathbb{C} \setminus \{0\}; \cdot)$, $a = i$
(d) $G = (\mathbb{Z}_{20}; +)$, $a = \overline{8}$	(j) $G = (\mathbb{Z}_7^*; \cdot)$, $a = \overline{2}$
(e) $G = (\mathbb{Z}_{21}; +)$, $a = \overline{6}$	(k) $G = (\mathbb{Z}_7^*; \cdot)$, $a = \overline{3}$
(f) $G = (\mathbb{R}; +)$, $a = 2$	(l) $G = (\mathbb{Z}_{13}^*; \cdot)$, $a = \overline{5}$

4.32. feladat. Határozzuk meg a G csoportban az a elem rendjét.

(a) $G = (\mathbb{Z}_{21}; +)$, $a = \overline{6}$	(h) $G = (\mathbb{Z}_{20}^*; \cdot)$, $a = \overline{7}$
(b) $G = (\mathbb{Z}_{21}; +)$, $a = \overline{7}$	(i) $G = (\mathbb{Z}_{30}; +)$, $a = \overline{18}$
(c) $G = (\mathbb{Z}_{21}; +)$, $a = \overline{8}$	(j) $G = (\mathbb{Z}_{30}; +)$, $a = \overline{19}$
(d) $G = (\mathbb{Z}_{21}; +)$, $a = \overline{9}$	(k) $G = (\mathbb{Z}_{30}; +)$, $a = \overline{20}$
(e) $G = (\mathbb{R}; +)$, $a = -1$	(l) $G = (\mathbb{Z}_{30}; +)$, $a = \overline{21}$
(f) $G = (\mathbb{R} \setminus \{0\}; \cdot)$, $a = -1$	(m) $G = (\mathbb{Z}_{30}; +)$, $a = \overline{22}$
(g) $G = (\mathbb{Z}_{21}^*; \cdot)$, $a = \overline{4}$	(n) $G = (\mathbb{Z}_{15}^*; \cdot)$, $a = \overline{11}$

4.33. feladat. Kompatibilis osztályozása-e \mathcal{C} az alábbi grupoidnak? Ha igen, írjuk fel a hozzá tartozó faktoralgebra művelet táblázatát.

	$*$	a	b	c	d	e
(a) $\mathcal{C} = \{\{a, b\}, \{c, d\}, \{e\}\}$	a	c	b	c	c	e
(b) $\mathcal{C} = \{\{a\}, \{b, c, d, e\}\}$	b	a	c	c	e	c
(c) $\mathcal{C} = \{\{a, c\}, \{b, e\}, \{d\}\}$	c	a	e	c	c	e
	d	a	d	c	d	d
	e	a	c	c	e	c

4.34. feladat. Kompatibilis osztályozása-e \mathcal{C} az alábbi grupoidnak? Ha igen, írjuk fel a hozzá tartozó faktoralgebra művelet táblázatát.

	$*$	a	b	c	d	e
(a) $\mathcal{C} = \{\{a, b, c, e\}, \{d\}\}$	a	c	b	c	c	e
(b) $\mathcal{C} = \{\{a\}, \{b\}, \{c, d, e\}\}$	b	a	c	c	e	c
(c) $\mathcal{C} = \{\{a, c, d, e\}, \{b\}\}$	c	a	e	c	c	e
(d) $\mathcal{C} = \{\{a\}, \{b, e\}, \{c\}, \{d\}\}$	d	a	d	c	d	d
	e	a	c	c	e	c

4.35. feladat. Kompatibilis osztályozása-e \mathcal{C} az alábbi grupoidnak? Ha igen, írjuk fel a hozzá tartozó faktoralgebra művelet táblázatát.

	$*$	a	b	c	d
(a) $\mathcal{C} = \{\{a, c\}, \{b\}, \{d\}\}$	a	a	b	c	d
(b) $\mathcal{C} = \{\{a, b\}, \{c\}, \{d\}\}$	b	c	d	a	b
	c	a	b	c	d
	d	c	d	a	b

4.36. feladat. Kompatibilis osztályozása-e \mathcal{C} az alábbi grupoidnak? Ha igen, írjuk fel a hozzá tartozó faktoralgebra művelet táblázatát.

	$*$	a	b	c	d
(a) $\mathcal{C} = \{\{a, c\}, \{b, d\}\}$	a	a	b	c	d
(b) $\mathcal{C} = \{\{a\}, \{c\}, \{b, d\}\}$	b	c	d	a	b
(c) $\mathcal{C} = \{\{a\}, \{b, c, d\}\}$	c	a	b	c	d
(d) $\mathcal{C} = \{\{a, b, c, d\}\}$	d	c	d	a	b
(e) $\mathcal{C} = \{\{a\}, \{b\}, \{c\}, \{d\}\}$	d	c	d	a	b

4.37. feladat. Definiáljuk a valós számok halmazán a \sim relációt a következőképpen: $a \sim b \iff \text{sgn } a = \text{sgn } b$. Kongruenciája-e \sim a reláció az alábbi grupoidoknak? Ha igen, írjuk fel a faktorgrupoid művelet táblázatát.

- (a) $(\mathbb{R}; +)$
- (b) $(\mathbb{R}; \cdot)$

4.38. feladat. Tekintsük a természetes számok halmazán a következő osztályozást:

$$\mathcal{C} = \{\{\text{hárommal osztható számok}\}, \{\text{hárommal nem osztható számok}\}\}.$$

Kompatibilis osztályozása-e \mathcal{C} az alábbi grupoidoknak? Ha igen, írjuk fel a megfelelő faktorgrupoid művelet táblázatát.

- (a) $(\mathbb{N}; +)$
- (b) $(\mathbb{N}; \cdot)$

4.39. feladat. Homomorfizmusok-e az alábbi leképezések?

- (a) $\varphi: (\mathbb{R}^+; \cdot) \rightarrow (\mathbb{R}; +), x \mapsto \log x$
- (b) $\varphi: (\mathbb{C}; +, \cdot) \rightarrow (\mathbb{C}; +, \cdot), z \mapsto \bar{z}$
- (c) $\varphi: (\mathbb{C}; +) \rightarrow (\mathbb{R}; +), z \mapsto \text{Re } z$
- (d) $\varphi: (\mathbb{C}; \cdot) \rightarrow (\mathbb{R}; \cdot), z \mapsto \text{Re } z$
- (e) $\varphi: (\mathbb{R}^{n \times n}; \cdot) \rightarrow (\mathbb{R}; \cdot), M \mapsto \det M$
- (f) $\varphi: (C[0, 1]; +) \rightarrow (\mathbb{R}; +), f \mapsto \int_0^1 f(x) dx$
- (g) $\varphi: (\mathbb{Z}; +, \cdot) \rightarrow (\mathbb{Z}; +, \cdot), x \mapsto 2x$
- (h) $\varphi: (\mathbb{R}; +) \rightarrow (\mathbb{R}; +), x \mapsto x^2$

4.40. feladat. Homomorfizmusok-e az alábbi leképezések?

- (a) $\varphi: (\mathbb{R}^+; +, \cdot) \rightarrow (\mathbb{R}^+; +, \cdot), x \mapsto 1/x$
- (b) $\varphi: (\mathbb{Z}_2; +, \cdot) \rightarrow (\mathbb{Z}_2; +, \cdot), x \mapsto x^2$
- (c) $\varphi: (\mathbb{Z}_3; +, \cdot) \rightarrow (\mathbb{Z}_3; +, \cdot), x \mapsto x^2$
- (d) $\varphi: (\mathcal{P}(U); \cap) \rightarrow (\mathcal{P}(U); \cup), H \mapsto \overline{H}$, ahol U nemüres halmaz
- (e) $(\mathcal{P}(\mathbb{N}); \cup, \cap) \rightarrow (\mathcal{P}(\mathbb{N}); \cup, \cap), H \mapsto \{1, 2, 3\} \cup H$
- (f) $(K; +, \cdot) \rightarrow (\mathbb{R}; +, \cdot), \{a_n\} \mapsto \lim_{n \rightarrow \infty} a_n$, ahol K a konvergens valós számsorozat halmaza